

RISTO HEISKALA

MICHAEL MANN

Michael Mann (s. 1942) on brittiläinen sosiologi. Hän on opiskellut Oxfordin yliopistossa ja työskennellyt mm. Cambridgen yliopistossa ja London School of Economicsissa. Tällä hetkellä hän on professorina UCLA:ssa.

Mann nousi maailmanmaineeseen teoksensa *The Sources of Social Power* vuonna 1986 ilmestyneellä ensimmäisellä osalla *A History of Power from the Beginning to A.D. 1760*, joka sai mm. Amerikan sosiologiyhdistyksen *Distinguished Scholarly Publication* -palkinnon vuonna 1988. Teos paisui yli 1 300 sivun rajan ja ulottui kattamaan yli 5 000 vuotta valtiollisten sivilisaatioiden historiaa, kun sen toinen osa ilmestyi vuonna 1993 otsikolla *The Rise of Classes and Nation-States, 1760–1914*.

Vieraillessaan Helsingissä vuoden 1993 lopussa Mann totesi projektistaan, että ”alkuperäinen tarkoitukseni oli kirjoittaa pieni kirja vallasta. Sitä työsteessäni päädyin tekemään teorian kannalta olennai-

sia historiallisia tapaustutkimuksia sekundaarikirjallisuuden valossa. Projektista kasvoi kolmiosaisen kirjan suunnitelma, jossa ensimmäinen vuonna 1986 julkaistu osa käsitteli vallan historiaa valtiollisten sivilisaatioiden synnystä vuoteen 1760 (siis aikaan ennen Ranskan ja USA:n poliittista ja Englannin teollista vallankumousta). Toisen osan, joka julkaistiin vuonna 1993, oli määrä kattaa koko moderni historia vastaavalla tavalla, mutta tosiasiasa se ulottuu vain ensimmäiseen maailmansotaan. Kolmannen osan oli määrä viimein olla tuo ’pieni kirja vallasta’, mutta nyt se siis tulee olemaan neljäs osa, koska kolmannessa osassa on vielä käsiteltävä valatekniikoiden kehitystä 1900-luvun historiassa.”

Tiede&edistys julkaisee tässä numerosa käännösartikkelina Mannin arvion kansallisvaltion suvereenisuuden tulevaisuudennäkymistä ja erittelyn hänen valtalähdeanalyysinsä käsitteellisistä lähtökohdista.